

Rapport fra internrevisor om Kirkerådets oppfølging av vedtak fra Kirkemøtet 2023

Innledning og formål

Kirkemøtet i 2023 fattet vedtak som skal følges opp av Kirkerådet. Kontrollutvalget foretar årlig en gjennomgang av oppfølgingen av vedtakene og rapporterer til Kirkemøte.

I regler for kontrollutvalget § 2 har utvalget bl.a. følgende oppgave:

Kontrollutvalget skal på Kirkemøtets vegne forestå den løpende kontroll med Kirkerådets virksomhet – herunder kontrollere om Kirkemøtets vedtak blir fulgt opp etter deres innhold og forutsetninger.

For internrevisor (IR) blir formålet blir å foreta en gjennomgang av oppfølgingen av vedtakene fra Kirkemøte 2023 og gjøre en vurdering av om det er forhold som kan medføre kritikk av Kirkerådets gjennomføring av Kirkemøtets vedtak. Det gis en anbefaling til Kontrollutvalget om vedtak.

Metode

Kirkerådets sekretariat har foretatt en gjennomgang av dokumenter og vedtak fra Kirkemøtet 2023.

Det har vært gjennomført en dialog mellom sekretariatet og IR.

IR har gjennomført kontrollhandlinger i forhold til to vedtak. Det er avholdt samtaler med juridisk seksjon og innhentet dokumentasjon om oppfølgingen av vedtak 05/23 og 13/23.

Orientering fra Kirkerådets sekretariat om oppfølging av vedtak fra Kirkemøtet 2022

Sekretariatet har utarbeidet en oversikt over status i oppfølging av vedtak fra Kirkemøte 2023. Oversikten er tatt inn som vedlegg. Oversikten legges frem på Kirkerådets møte i februar 2024.

Betegnelsen «under oppfølging» betyr at tiltak er igangsatt, men ikke ferdigstilt. Betegnelsen «Fullført» betyr at tiltak er gjennomført og avsluttet.

IR sin vurdering av oppfølgingen

Det har på skrivende tidspunkt januar 2024 gått kort tid da Kirkemøte 2023 ble avholdt 4. til 8. august 2023. Det medfører at flere tiltak er under planlegging og gjennomføring og ikke fullført.

Kommentarer til noen vedtak

KM 05/23 Kirkelig organisering Folkevalgte som kirkelig styringstjeneste, biskopens tilsyn og ledelse, og ordning for daglig ledelse

Vedtaket i KM 5/23 er omfattende, og består av mange enkeltelementer. Oppfølging av vedtaket som helhet, vil derfor gå over flere år. Oppfølgingen så langt har vært særlig konsentrert om det Kirkemøtet ba om å få til behandling i 2024.

Status er følgende for de enkelte deler av vedtaket:

Vedtaks punkt 1

Det er opplyst at Kirkerådet er bedt om å forberede en sak til behandling i Kirkemøtet i 2024. Dette er gjort, og saken skal til endelig behandling i Kirkerådet i januar (sak KR 17/24). I denne saken er også de øvrige bokstavene i vedtaks punkt 1 omtalt.

Vedtaks punkt 2

Det er opplyst at Kirkerådet har forstått dette vedtaket slik at Kirkemøtet med dette vedtaket tok et skritt tilbake med hensyn til en sentral organisering av kirken, og slo fast at dagens arbeidsgiverorganisering skal videreutvikles. Kirkerådet ble bedt om å utrede ulike forhold knyttet til dette. (vedtaks punkt 2 a-c).

Dette er en prosess som Kirkerådet oppfatter at vil gå over flere år, og som etter hvert vil vurderes i sammenheng med revidering av konkret regelverk på området. Første fase av denne prosessen oppfatter Kirkerådet at er å la lokale prosesser utvikle seg. I tråd med dette gjorde Kirkerådet i september 2023 følgende vedtak: «Kirkerådet har en forventning om at de lokale og regionale instansene selv tar initiativ til utvikling innenfor dagens arbeidsgiverorganisering. Kirkerådet vil støtte instansene i dette arbeidet.» (KR 80/23)

Kirkerådet har i forlengelsen av dette vedtaket blant annet utlyst tilskudd til lokal organisasjonsutvikling i 2024, og som skal stimulere følgende tiltak eller en kombinasjon av disse:

- Kirkelige fellesråd som ønsker sammenslåing til et kommuneoverskridende fellesråd.
- Kirkelige fellesråd som ønsker å inngå samarbeid knyttet til deler av virksomheten.
- Samarbeidsprosjekter mellom kirkelige fellesråd og bispedømmeråd (se - Ressursbanken, Den norske kirke (kirken.no)).

For å vurdere søknader og stimulere til flere tiltak på området, har Kirkerådet v/direktøren nedsatt en samhandlingsgruppe i samarbeid med KA.

Vedtaks punkt 2 c er også delvis berørt i den ovennevnte saken til Kirkemøtet i 2024.

Vedtaks punkt 3

Det er opplyst at spørsmålet om biskopens tilsyn og ledelse ble vedtatt av Kirkemøtet i 2022, og bekreftet i 2023. Oppfølging av spørsmålet om biskopens rolle ved ansettelser i alle vigslende stillinger vil komme i forbindelse med felles personalreglement for hele trossamfunnet. Biskopen er i personalreglementet for rettssubjektet Den norske kirke gitt en tydelig rolle ved tilsetninger.

Vedtaks punkt 4

Det er opplyst at ordningen med samråd har vært vellykket, og vil fortsette i det videre arbeidet med organisasjonsutvikling. Det samme gjelder deltakelse fra programstyret og referansegruppen for tillitsvalgte. Programstyret er et organ som er opprettet av direktøren i Kirkerådet og består av andre ledere i sekretariatet i Kirkerådet, et utvalg av ansatte ledere i bispedømmene og kirkelige fellestråd, samt en representant fra KA. Referansegruppen, med representanter for de tillitsvalgte, er opprettet for å møte sekretariatet i Kirkerådet utover det som gjelder vanlig medbestemmelse.

Oppfølgingen er etter internrevisors mening, under oppfølging som betyr igangsatt, men ikke ferdigstilt.

KM 13/23 Kirkelig organisering- endringer i personalreglementet og kirkeordningen m.m.

Sak 13 fra Kirkemøtet 2023 er en regelsak om endringer i personalreglementet, kirkeordningen og Kirkemøtets forretningsorden.

Følgende er status på de ulike punkter i vedtaket:

Vedtaks punkt 1. Endringer i personalreglementet

Det er opplyst at endringene i personalreglementet gjelder nye regler for tilsetting av prester. Alle endringene tredder i kraft 1. januar 2024. Endringene er innarbeidet i personalreglementet, og den oppdaterte versjonen er publisert på kirken.no: Personalreglement for Den norske kirke

Det har blitt informert om endringene i ulike fora, blant annet i samlinger for stiftsdirektører og personalmedarbeidere fra bispedømmekontorene. Det er også utarbeidet en veiledning for tilsetting av prester i samarbeid mellom personalledere i bispedømmene og kirkerådets sekretariat. I forlengelsen av arbeidet med veilederen er det gjennomført et kurs for alle proster og tillitsvalgte om tilsetting etter de nye reglene.

Vedtaks punkt 2. Endringer i kirkeordningen

Det er opplyst at endringene i kirkeordningen omfattet enkelte språklige oppdateringer, en teknisk endring i forbindelse med endringer av soknegrenser og Kirkemøtets sammensetning. Endringene tredde delvis i kraft august 2023 og resten 1. januar 2024. Endringene er innarbeidet i kirkeordningen og den oppdaterte versjonen er publisert på kirken.no/Lovdata: Kirkeordning for Den norske kirke.

Vedtaks punkt 3. Endringer i Kirkemøtets forretningsorden

Det er opplyst at endringene i forretningsorden er en oppfølging av endringene som ble gjort i kirkeordningen angående Kirkemøtets sammensetning. Endringene tredde i kraft 1. januar 2024. Endringene er innarbeidet i forretningsorden og publisert på kirken.no: Kirkemøtets forretningsorden.

Oppfølgingen er etter internrevisors mening, fullført.

Konklusjon og anbefaling

IR anser på basis av foretatte kontrollhandlinger at Kirkerådet har foretatt en oppfølging av vedtakene etter deres innhold og forutsetninger fra Kirkemøtet 2023. IR har ikke gjort funn som medfører kritikk av Kirkerådets gjennomføring av Kirkemøtets vedtak.

Anbefalingen fra IR til vedtak fra Kontrollutvalget er derfor at det ikke er gjort funn som medfører kritikk av Kirkerådets gjennomføring av Kirkemøtets vedtak fra 2023.

Vedlegg

Oversikt oppfølging av vedtak fra Kirkemøtet 2023 fra Kirkerådets sekretariat

Kirkemøtet 2023 (4.-8. august)	
KM 1/23 Godkjenning av innkalling og saksliste	Ingen oppfølging
KM 2/23 Kontrollutvalgets rapport om Kirkerådets oppfølging av Kirkemøtets vedtak	Ingen oppfølging
KM 3/23 Valg og oppnevninger	Ingen oppfølging
KM 4/23 Orienteringssaker	Ingen oppfølging
KM 05/23 Kirkelig organisering Folkevalgte som kirkelig styringstjeneste, biskopens tilsyn og ledelse, og ordning for daglig ledelse Kirkemøtets vedtak: Kirkemøtet vedtar følgende føringer for det videre arbeidet med ny organisering: 1. Folkevalgte som kirkelig styringstjeneste a. Kirkelige verv stadfestes som en kirkelig styringstjeneste. b. Opplæring for alle valgte råd må sees i sammenheng og vektlegge avklaring av rådernes og rådsmedlemmenes ansvar og roller. c. Kirkens ansatte må sikres kompetanse om rådernes mandat og oppgaver. d. Kirkemøtet ber om å få en sak til behandling i 2024 om ansvar og vilkår for folkevalgte og deres valgte ledere, styrking av bispedømmerrådet som strategisk organ og styrking av menighetsrådets rolle. 2. Kirkemøtet går inn for å videreutvikle dagens arbeidsgiverorganisering i stedet for å gå videre med en ordning for delegering av arbeidsgiverfunksjoner for prester og at «[d]en daglige ledelsen skal gjennomgående være todelt, og kirkefaglig og administrativ leder skal være sidestilt», jf. sak KM 10/22 vedtakspunkt 2 og 1 e). Videreutviklingen kan blant annet skje gjennom fellestjenester og kulturbygging, samt avtaler om forpliktende samarbeid i soknet. Kirkerådet bes om å utrede: a. En ramme for avtaler om lokal ledelse mellom arbeidsgiverorganer for soknet og for rettssubjektet Den norske kirke	Under oppfølging

<p>b. hvordan behovet for faglig ledelse av alle arbeidstakergrupper i Den norske kirke kan ivaretas, samt hvordan samledelse skal utøves</p> <p>c. hvordan arbeidsgiveroppgaver skal utøves på bispedømmenivå.</p> <p>3. Biskopens tilsyn og ledelse skal styrkes, blant annet ved at biskopen får en rolle ved ansettelse i alle vigslede stillinger, og gjennom en tydelig beskrivelse av innholdet i og rekkevidden av myndigheten til å fatte bindende vedtak. Det etableres faste møtepunkter mellom biskopen og de valgte rådene i soknet, samt daglig ledelse i disse. Det utarbeides et forslag til regler om saksbehandling som rammer inn biskopens tilsyn.</p> <p>4. Soknets organer og andre berørte instanser må involveres også i det videre arbeidet med kirkelig organisering.</p> <p>Rådskurs er utarbeidet og gjennomført/gjennomføres vår -24.</p> <p>Oppfølging:</p> <p><i>Rådskurs er utarbeidet og gjennomført/gjennomføres våren 2024.</i></p> <p><i>Samråd våren 2024 er under planlegging.</i></p> <p><i>Saker til Kirkemøtet 2024 er utarbeidet.</i></p>	
<p>KM 06/23 Regler for saksbehandling i liturgisaker</p> <p>Kirkemøtets vedtak:</p> <p>Regler for saksbehandling i liturgisaker</p> <p>Kapittel 1 – formål og virkeområde</p> <p>§ 1 Formål og virkeområde</p> <p>Formålet med disse reglene er å sikre god behandling av liturgisaker som skal vedtas av Kirkemøtet eller Kirkerådet. Biskopen har myndighet til å godkjenne avvik fra de gjeldende liturgiske ordningene.</p> <p>Kapittel 2 gjelder liturgi for hovedgudstjenesten, liturgier for faste dager i kirkeåret, liturgier for dåp, konfirmasjon, vigselse, gravferd og vigsling til tjeneste.</p> <p>Kapittel 3 gjelder for andre liturgier.</p> <p>Kapittel 4 gjelder alle liturgier som er vedtatt av Kirkemøtet eller Kirkerådet.</p> <p>Kapittel 2 – saksbehandling av kirkens hovedliturgier</p> <p>§ 2 Igangsetting av en liturgisak. Anmeldelse til Kirkemøtet</p>	<p>Ferdigstilt</p>

Liturgisaker som ønskes utredet, igangsettes etter vedtak i Kirkerådet og med Bispemøtets tilslutning. Vedtaket skal presisere om liturgisaken behandles etter kapittel 2 eller 3. Ved uenighet mellom Kirkerådet og Bispemøtet, avgjør Bispemøtet hvilket kapittel liturgisaken skal behandles etter. Instansene som er regnet opp i Kirkemøtets forretningsorden § 2-1, kan anmelde en liturgisak for behandling i Kirkemøtet. Kirkemøtet kan bare fatte endelig vedtak om ordninger dersom saken er forberedt i henhold til reglene her.

§ 3 Utredning

Nemnd for gudstjenesteliv (NFG) er Kirkerådets fagnemnd for liturgisaker og rapporterer til Kirkerådet. Samisk liturgiutvalg (SL) er Samisk kirkeråds fagutvalg for liturgisaker.

NFG utreder liturgisaker og utarbeider forslag til liturgiske ordninger. NFG skal samarbeide med SL.

Konsekvenser av forslagene skal utredes, blant annet skal økonomiske konsekvenser tallfestes så langt det er mulig.

NFG kan, i samråd med Kirkerådet, oppnevne arbeidsgrupper til å arbeide med delspørsmål eller enkeltsaker.

§ 4 Høring

NFGs forslag til liturgi sendes, sammen med forslaget fra SL, til Bispemøtet for uttalelse før Kirkerådet sender saken på høring til biskopene og de teologiske fakultetene.

Saken skal også sendes til bispedømmerådene og andre instanser som den enkelte sak gjør det naturlig å høre. Ved mindre liturgiske endringer kan slik høring utelates. Høringsfristen skal normalt være tre måneder, og ikke mindre enn seks uker.

§ 5 Behandling i Kirkerådet og i Bispemøtet

Kirkerådet behandler saken på nytt på bakgrunn av høringsprosessen og oversender saken deretter til Bispemøtet.

På bakgrunn av Bispemøtets uttalelse forbereder Kirkerådet saken til behandling i Kirkemøtet. Dersom Kirkerådet i saksforberedelsen til Kirkemøtet endrer sitt forslag vesentlig fra Bispemøtets tilråding, skal saken sendes Bispemøtet til ny uttalelse.

§ 6 Behandling i Kirkemøtet

Kirkemøtet fatter vedtak i saken i henhold til kirkeordningen § 28.

Kapittel 3 – saksbehandling av øvrige liturgier

§ 7 Igangsetting av en liturgisak

Liturgisaker som ønskes utredet etter dette kapitlet, igangsettes etter vedtak i Bispemøtet og Kirkerådet. Vedtaket skal presisere om liturgisaken behandles etter kapittel 2 eller 3. Ved uenighet mellom Kirkerådet og Bispemøtet, avgjør Bispemøtet hvilket kapittel liturgisaken skal behandles etter.

§ 8 Utredning

NFG utarbeider forslag til liturgi. NFG skal samarbeide med SL.

§ 9 Behandling i Bispemøtet

Bispemøtet behandler forslaget, sammen med forslaget fra SL, og gjør eventuelle endringer.

§ 10 Høring

Etter Bispemøtets behandling sendes saken på høring. Ved mindre liturgiske endringer kan høring utelates. Høringsfristen skal normalt være tre måneder, og ikke mindre enn seks uker.

§ 11 Behandling i Bispemøtet

Bispemøtet behandler saken på nytt på bakgrunn av høringsprosessen og oversender saken deretter til Kirkerådet.

§ 12 Behandling i Kirkerådet

Kirkerådet behandler saken i henhold til kirkeordningen § 30. Kirkerådet skal orientere Kirkemøtet om vedtak som er gjort i liturgisaker behandlet etter kapittel 3 i dette regelverket

Kapittel 4 – andre bestemmelser

§ 13 Liturgiske forsøkssaker

Kirkerådet kan gi nærmere regler for liturgiske forsøkssaker. Bispemøtet skal kunne uttale seg før Kirkerådet gjør vedtak om liturgiske forsøkssaker. Kirkerådet skal orientere Kirkemøtet om vedtak som er gjort i liturgiske forsøkssaker.

Når en forsøkssak er vedtatt av Kirkerådet, avgjør menighetsrådet om menigheten skal ta ordningen i bruk, med mindre noe annet blir særskilt bestemt. Aktuelle medarbeidere i menigheten skal gis mulighet til å uttale seg i saken. Menighetsrådet skal vurdere om menighetsmøtet bør få uttale seg i saken.

Etter forsøksperioden tar Kirkerådet stilling til om det skal igangsettes liturgisak.

§ 14 Publisering

Liturgiske ordninger skal publiseres på en hensiktsmessig måte og så raskt som mulig.

§ 15 Utfyllende bestemmelser

Kirkerådet kan gi utfyllende bestemmelser.

Reglene trer i kraft straks og erstatter Regler for saksbehandling i liturgisaker, vedtatt av Kirkemøtet 2004 og endret i 2018.

II

Kirkemøtet ber Kirkerådet oppdatere mandatet for Nemnd for gudstjenesteliv i tråd med vedtaks punkt 1.

Oppfølging:

Reglene er publisert på kirken.no og tatt i bruk. Mandat for Nemnd for gudstjenesteliv er oppdatert.

Vedtaks punkt to er ved drøftingen i Nemnd for gudstjenesteliv (NFG 16/23) fulgt opp så langt som det har vært mulig og vil bli fulgt opp videre så snart Samisk liturgiutvalg er opprettet og møter NFG.

KM 07/23 Likeverdige tilgjengelighet og tilhørighet - universell utforming av og i kirken

Kirkemøtets vedtak:

Den norske kirke skal være en kirke for alle. Alle mennesker er verdifulle i fellesskapet. Dette er forankret i den kristne likeverdstanden og menneskerettighetene. For å oppnå dette må det

**Under
oppfølging**

kontinuerlig og systematisk arbeides for likeverdig tilgjengelighet og tilhørighet.

A. Den norske kirke skal:

1. sikre og fremme deltakelse og representasjon av medlemmer med funksjonsnedsettelse.
2. styrke kompetanse, bevissthet og erfaringsdeling om barrierer, funksjonshemming og universell utforming samt dobbel sårbarhet for etniske minoriteter og andre interseksjonelle tilnærminger til temaet funksjonshemming.
3. fjerne fysiske barrierer.
4. fjerne ikke-fysiske barrierer i kirkens tilbud for å sikre alle deltakelse og fellesskap.
5. være en arbeidsplass som fremmer likestilling, inkludering og mangfold også når det gjelder funksjonshemmede.
6. sikre retten til tros- og livssynsutøvelse for mennesker som mottar helse- og omsorgstjenester i tråd med menneskerettighetene og inkorporeringen av CRPD.
7. ivareta funksjonshemmedes rettigheter og universell utforming gjennom opplæring av folkevalgte, ansatte og frivillige medarbeidere samt i utvikling av systemer, rutiner og planer. Det må tydeliggjøres hvem som har ansvar for hva.

B. Kirkemøtet ber om

1. en økonomisk analyse av Den norske kirkes brede tjeneste for mennesker med ulike funksjonsnedsettelse bruker.
2. at kompetansen om og ressursene til kirkens tjeneste for og med mennesker med nedsatt kognitiv funksjon sikres.

Oppfølging

Kirkerådet følger opp dette vedtaket med handlingsplan som behandles i Kirkerådets møte i januar 2024.

Kirkerådet har også formidlet vedtaket til bispedømmene for at disse kan ta det opp i prostemøter og lage saker til egne bispedømmeråd om oppfølgingen.

KM 08/23 Kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner

Kirkemøtets vedtak:

Kirken skal være til stede for mennesker i ulike livssituasjoner. Tjenesten ved samfunnsinstitusjoner er en sentral del av oppdraget som landsdekkende folkekirke.

Kirkemøtet vil at:

Under oppfølging

1. kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner er sentral for kirkens oppdrag og selvforståelse
2. tjenesten i samfunnsinstitusjoner skal være en integrert del av kirkens arbeid over hele landet
3. tjenesten i samfunnsinstitusjonene skal bidra til å ivareta det enkelte menneskets tros- og livssynsmessige rettigheter, integritet og verdighet
4. tjenesten i samfunnsinstitusjonene er et konkret uttrykk for kirkens samfunnsansvar som landsdekkende, diakonal folkekirke
5. tjenesten skal ha en profesjonsmessig bredde som synliggjør og bruker den diakonale og tverrfaglige kompetansen
6. biskopens tilsynsordning for kirkens tjeneste i samfunnsinstitusjoner gjennomgås og utvikles, spesielt med tanke på styrking av helhetlig koordinering, kirkelig forankring og integrasjon av tjenesten
7. Kirkerådet vurderer muligheten for å utvikle samarbeidsavtaler mellom Den norske kirke og samfunnsinstitusjonene som ikke har formaliserte avtaler, basert på allerede inngåtte samarbeidsavtaler, samt de som er under arbeid
8. Den norske kirke skal styrke en helhetlig koordinering av fagutvikling for tjenestene i samfunnsinstitusjoner, og utvikle systemer for kompetanseoverføring mellom tjenestene og Den norske kirke for øvrig
9. dialogen med politiske myndigheter og ledelse i samfunnssektorene om et relevant og tilpasset tros- og livssynstilbud videreutvikles, til beste for mennesker i kontakt med tjenesten

Oppfølging

Kirkerådet har formidlet vedtaket til bispedømmene for at disse kan ta det opp i prostemøter og lage saker til egne bispedømmeråd om oppfølgingen.

Det er avklart at Bispemøtet følger opp punkt 6. Kirkerådet er i gang med arbeidet med den spesifikke oppfølgingen av punkt 7-9.

KM 09/23 Forskrift om regler for valg av Kirkerådet og endringer i kirkeordningen m.m.

Kirkemøtets vedtak:

1.

1. Kirkemøtet vedtar følgende forskrift om endring i kirkeordning for Den norske kirke:

I

I kirkeordning 30. mars 2019 nr. 2307 for Den norske kirke gjøres følgende endringer:

§ 29 første ledd skal lyde:

Kirkerådet består av 13 leke medlemmer, en lek kirkelig tilsatt og to prester valgt av Kirkemøtet og preses i Bispemøtet. Visepreses er vara for preses. For hvert øvrig medlem velges det ett varamedlem.

II

Endringen trer i kraft straks.

2. Kirkemøtet vedtar følgende regler for valg av Kirkerådet:

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1-1. Valgperiode. Nyvalg i valgperioden

Kirkerådets valgperiode er fire år fra Kirkemøtets første møte i bispedømmerådene valgperiode frem til Kirkemøtets første møte i den påfølgende valgperioden.

Kirkerådet tiltrer umiddelbart etter Kirkemøtet hvor valget har funnet sted. Ved nyvalg innenfor valgperioden tiltrer Kirkerådet straks det er valgt.

Mistillit til Kirkerådets leder eller samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, kan fremmes av minst ett medlem av Kirkemøtet.

Hvis mistillitsforslaget får alminnelig flertall, skal det velges en ny leder eller et nytt Kirkeråd for resten av valgperioden.

§ 1-2. Valgkomiteen. Hemmelig valg

Valgkomiteen leder valget og foretar valgoppgjøret.

Valgkomiteen sørger for stemmesedler til den enkelte valgømgang. Stemmegivningen kan i stedet gjennomføres ved bruk av elektronisk møtesystem.

Stemmegivningen er hemmelig.

§ 1-3. Valgbarhet

Kirkerådets medlemmer og varamedlemmer må være medlemmer av Kirkemøtet.

Kapittel 2. Valg av leder

§ 2-1. Nominasjon av leder

Bispedømmerådene kan komme med forslag til lederkandidater overfor valgkomiteen.

Kirkemøtets medlemmer kan fremme forslag til kandidater under Kirkemøtet.

§ 2-2. Valg av leder

Kirkemøtet velger først leder av Kirkerådet blant Kirkemøtets leke medlemmer ved særskilt avstemning. Det skal avgis stemme på én kandidat. Det er også adgang til å stemme blankt. Hvis ingen ved første stemmegivning får alminnelig flertall av de stemmer som er avgitt, holdes ny stemmegivning. Ved denne skal det bare stemmes på de to som ved første stemmegivning har fått flest stemmer.

Lederen velges for fire år. Kirkerådet velger selv nestleder for fire år.

Kapittel 3. Valg av leke medlemmer

§ 3-1. Valgform

Kirkerådets øvrige leke medlemmer velges ved avtalevalg eller flertallsvalg.

§ 3-2. Avtalevalg

Kirkemøtet kan med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg.

Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer, inkludert varamedlem for Kirkerådets leder. Innstillingen skal inneholde minst et medlem og et varamedlem fra hvert bispedømme, og det kan angis hvilken gruppe medlemmene representerer.

Innstillingen skal inneholde minst 40 prosent kvinner og minst 40 prosent menn. Det skal tilstrebes at den også inneholder en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.

Innstillingen vedtas med 2/3 flertall av Kirkemøtet.

§ 3-3. Valgliste ved flertallsvalg

Hvis valget ikke gjennomføres som avtalevalg, skal valgkomiteen fremme en liste med 26 leke kandidater, minst to fra hvert bispedømme, ordnet bispedømmevis og i alfabetisk rekkefølge.

Valgkomiteen skal sikre at kvinner og menn er representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte

kandidatene på valglisten. Tilsvarende skal valgkomiteen tilstrebe at det er en andel kandidater under 30 år på minst 20 prosent.

Valglisten skal slås sammen med valglisten for prest og lek kirkelig tilsatt etter § 4-1.

Kirkemøtets medlemmer kan fremme forslag til kandidater under Kirkemøtet. Slike kandidater skal føres opp på valglisten. Kandidatene ført opp på valglisten etter dette ledd er ikke omfattet av kravet i annet ledd.

§ 3-4. Valg av medlemmer ved flertallsvalg

Ved flertallsvalg velger Kirkemøtet først seks leke medlemmer, sammen med lek kirkelig tilsatt og prester etter § 4-2 annet ledd. De leke medlemmene skal velges fra bispedømmene leder ikke ble valgt fra. Det skal avgis stemme på seks leke kandidater, én kandidat per bispedømme, én lek kirkelig tilsatt og én prest.

Etter at resultatet av ovenstående valg foreligger, foretas valg av de resterende seks leke medlemmer og én prest. Det skal avgis stemme på seks leke kandidater – én lek kandidat per bispedømme som det ikke allerede er valgt medlemmer fra, og to leke kandidater blant alle bispedømmer – og én prest. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

§ 3-5. Valg av varamedlemmer ved flertallsvalg

Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer ved flertallsvalg velger Kirkemøtet varamedlemmer i en egen valgomgang.

Kapittel 4. Valg av prester og lek kirkelig tilsatt

§ 4-1. Valgliste ved valg av prester og lek kirkelig tilsatt

Alle prester og leke kirkelig tilsatte i Kirkemøtet er å anse som kandidater til Kirkerådet. Valgkomiteen fremmer derfor en valgliste med:

a. de elleve leke kirkelig tilsatte, ordnet

bispedømmevis, og

b. de elleve prestene, ordnet bispedømmevis

Ved valg av varamedlemmer, fremmer valgkomiteen en valgliste med de gjenværende kandidatene som ikke er blitt valgt, ordnet bispedømmevis.

Ved nyvalg og suppleringsvalg i valgperioden kommer første og annet ledd til anvendelse så langt det passer.

§ 4-2. Valg av medlemmer

Etter valget av de leke medlemmene ved avtalevalg velger Kirkemøtet en lek kirkelig tilsatt og to prester. Det skal avgis stemme på en lek kirkelig tilsatt og to prester. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Om valget av leke medlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke medlemmer, lek kirkelig tilsatt og prester i to valgomganger i henhold til § 3-4.

§ 4-3. Valg av varamedlemmer

Etter valget av Kirkerådets faste medlemmer velger Kirkemøtet varamedlemmer for prest og lek kirkelig tilsatt i en egen valgomgang. For lek kirkelig tilsatt skal det velges ett personlig varamedlem. For prestene skal det velges to varamedlemmer i nummerert rekkefølge. Stemmelijkheid avgjøres ved loddtrekning. I valgomgangen skal det gis stemme på en lek kirkelig tilsatt og to prester. Det er også adgang til å stemme blankt. De som får flest stemmer innenfor sin kategori, er valgt.

Om valget av leke varamedlemmer gjennomføres som flertallsvalg, gjennomføres valget av leke varamedlemmer og varamedlemmer for lek kirkelig tilsatt og prester i samme valgomgang.

Kapittel 5. Felles bestemmelser

§ 5-1. Stemmelijkheid ved flertallsvalg. Forkasting av stemmesedler

Ved stemmelijkheid ved flertallsvalg gjøres det omvalg mellom kandidatene som har fått like mange stemmer. Ved fortsatt stemmelijkheid treffes avgjørelsen ved loddtrekning.

Valgkomiteen skal forkaste stemmesedler som er feil utfylt.

§ 5-2. Presentasjon av kandidater

Kandidatene føres opp på listen med angivelse av fullstendig navn, stilling, menighet, alder, bispedømme og relevante opplysninger om kandidatene.

§ 5-3. Fratredelse

Hvis Kirkemøtet vedtar mistillit til Kirkerådets leder eller til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, plikter vedkommende å tre ut av rådet fra det tidspunkt ny leder av Kirkerådet eller nytt Kirkeråd er valgt.

Har Kirkemøtet vedtatt mistillit til sittende leder i Kirkerådet, vil vedkommende være utelukket fra å stille til gjenvalg. Har Kirkemøtet vedtatt mistillit samlet til alle medlemmene av Kirkerådet som er valgt av Kirkemøtet, vil fratredende medlemmer, inkludert leder, kunne stille til gjenvalg.

§ 5-4. Nærmere regler ved nyvalg og suppleringsvalg

Ved nyvalg og suppleringsvalg innenfor Kirkerådets valgperiode skal Kirkemøtets valgkomité fungere som nominasjonskomité for valget hvis det gjennomføres som flertallsvalg.

Ved nyvalg i valgperioden kan Kirkemøtet med 2/3 flertall vedta at valg av de leke medlemmene til Kirkerådet, utenom leder, skal foregå som avtalevalg. Valgkomiteen ber Kirkemøtets medlemmer om å fremme forslag til kandidater til flertallsvalg innen en frist.

Ved suppleringsvalg i valgperioden ber valgkomiteen Kirkemøtets medlemmer om å fremme forslag til kandidater innen en frist.

Ved suppleringsvalg i valgperioden skal valgkomiteen fremme forslag på en til to kandidater til den plassen som står ubesatt. Gjelder det valg av prest eller lek kirkelig tilsatt, anses alle prester og leke kirkelig tilsatte å være kandidater, jf. § 4-1 tredje ledd.

Suppleringsvalg gjennomføres som flertallsvalg.

§ 5-4. Mindre endringer

Kirkerådet kan fastsette mindre endringer i reglene.

§ 5-5. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 14. november 2021 nr. 3434 om valg av Kirkerådet.

3. Kirkemøtet vedtar følgende forskrift om endringer i forskrift om regler for Kirkerådets virksomhet:

I

I forskrift 14. november 2021 nr. 3246 om regler for Kirkerådets virksomhet gjøres følgende endringer:

§ 1 første og annet ledd skal lyde:

1. Kirkemøtet velger Kirkerådets leder ved særskilt valg for en periode på fire år.
2. Kirkerådet velger nestleder i det konstituerende møtet for en periode på fire år. Valget foregår skriftlig.

§ 5 skal lyde:

§ 5. Vedtaksførhet

Kirkerådet kan bare gjøre gyldig vedtak når preses (eventuelt fungerende preses) og minst halvparten av medlemmene, eller lovlig innkalte varamedlemmer, er til stede og avgir stemme i saken.

<p style="text-align: center;">II</p> <p>Endringen trer i kraft straks.</p> <p>4. Kirkemøtet gir Kirkerådet fullmakt til å foreta nødvendige endringer i annet berørt regelverk for å følge opp endringen av valgperioden for Kirkerådets leder og nestleder i regler for valg av Kirkerådet i § 2-2.</p> <p>5. I Kirkemøtets forretningsorden vedtas følgende endring:</p> <p style="text-align: center;">I</p> <p>§ 3-5 nytt femte ledd skal lyde:</p> <p style="text-align: center;">Valgkomiteen forbereder valg av Mellomkirkelig råd og Den norske kirkes klagenemnd til Kirkemøtets første møte i påfølgende valgperiode.</p> <p style="text-align: center;">II</p> <p>Endringen trer i kraft straks.</p>	
<p>KM 10/23 Kontrollutvalgets melding til Kirkemøtet 2023</p> <p>Kirkemøtets vedtak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kirkemøtet tar meldingen fra kontrollutvalget til etterretning. 2. Kirkemøtet ber kontrollutvalget følge opp at Kirkerådet gjennomfører tiltak etter forvaltningsrevisjonen av økonomiforvaltning og utvalgte temaer for lønn. 3. Kirkemøtet slutter seg til kontrollutvalgets vedtak om igangsetting av forvaltningsrevisjon for 2023. 4. Kirkerådet stiller ekstra budsjettmidler til rådighet for kontrollutvalget dersom det skulle oppstå særskilte behov. <p>Oppfølging</p> <p><i>Vedtaket er gjennomført.</i></p> <p><i>Medio desember 2023 ble utkast til rapport forvaltningsrevisjon fremlagt for Kirkerådets sekretariat.</i></p> <p><i>Rapporten, funn og anbefalinger følges opp av sekretariatet.</i></p>	<p>Fullført</p>

<p>KM 11/23 Kirkemøtets fordeling av midler for 2024 og orientering om budsjett 2023</p> <p>Kirkemøtets vedtak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kirkemøtet tar Kirkerådets vedtak om regnskap for 2022 og budsjett for 2023 til orientering. 2. Kirkemøtet fordeler forventet rammetilskudd for 2024 med samme fordeling mellom drift og tilskudd som i 2023. 	Fullført
<p>KM 12/23 Evaluering av kontrollordningene i Den norske kirke</p> <p>Kirkemøtets vedtak:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Regler for Den norske kirkes kontrollutvalg, fastsatt av Kirkemøtet 11. april 2016, oppheves. Vedtaket trer i kraft fra og med Kirkemøtet 2024. b) Kirkemøtet tar til orientering at Kirkerådet vil opprette et revisjonsutvalg under Kirkerådet. Dette utvalget overtar fra samme tidspunkt oppgavene med å se til at Kirkerådets virksomhet blir undergitt god internkontroll, og at regnskapene til rettssubjektet blir revidert på en betryggende måte. c) Kirkemøtet vil fra og med 2025 behandle en rapport fra Kirkerådet om oppfølging av Kirkemøtets vedtak. Saken legges til en fast komite på Kirkemøtet. Kirkemøtet ber om at Kirkerådet før neste Kirkemøte utarbeider forslag til mandat og regler for komiteens arbeid med kontrollspørsmål <p>Oppfølging</p> <p><i>Kirkerådet opprettet i november 2023 et Økonomiutvalg som fra og med Kirkemøtet 2024 er tenkt videreført som et Revisjonsutvalg.</i></p> <p><i>Økonomiutvalget har regelmessige møter og består av 5 medlemmer. 3 er medlem av Kirkerådet og 2 er eksterne.</i></p>	Under oppfølging
<p>KM 13/23 Kirkelig organisering- endringer i personalreglementet og kirkeordningen m.m.</p> <p>Kirkemøtets vedtak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Endringer i personalreglementet 2. Endringer i kirkeordningen 3. Endringer i Kirkemøtets forretningsorden 	Fullført

KM 14/23 Forberedelse til Det lutherske verdensforbunds generalforsamling 2023: *Én kropp, én ånd, ett håp*

Fullført

Kirkemøtets vedtak:

1. Kirkemøtet fastholder at fellesskapet i Det lutherske verdensforbund (LVF) beriker og forplikter Den norske kirke. Generalforsamlingens tema *Én kropp, én ånd, ett håp* (Ef. 4.4) minner oss på at vi er del av Guds verdensvide kirke og at vi er utrustet med kraft til å formidle Guds gode vilje og kjærlighet. Sammen med det store lutherske fellesskapet, formidler Den norske kirke det kristne håpet når vi ber om «mer himmel på jord».
2. Kirkemøtet bekrefter at det diakonale, misjonale og økumeniske arbeidet i LVF er viktig. Med generalforsamling i Polen vil Kirkemøtet særlig framheve LVFs omfattende humanitære arbeid for flyktninger etter den russiske invasjonen av Ukraina, men også arbeid for flyktninger og migranter i mange andre land.
3. Kirkemøtet takker for forberedelsesarbeidet og det verdifulle ressursmateriellet som foreligger til generalforsamlingen. Det forventes at Den norske kirkes delegater lytter og blir inspirert og utfordret under generalforsamlingen, både når det gjelder gudstjenesteliv, fellesskap og i de tematiske drøftingene.
4. Kirkemøtet ber om at det legges til rette for at hele kirken kan bli kjent med generalforsamlingens tema, liturgier, hovedbudskap og annet relevant materiale. Kirkemøtet ber derfor Mellomkirkelig Råd og Kirkerådet inkludere og konkretisere oppfølgingen av generalforsamlingen i handlingsplanen *Kirkens globale oppdrag* (KR 8/22)). Kirkemøtet ber også Kirkerådet vurdere å fremme en sak for Kirkemøtet som oppsummerer alle de tre nylige økumeniske generalforsamlingene (KV, KEK og LVF)
5. Kirkemøtet ber delegasjonen særlig legge vekt på å dele refleksjoner og erfaring med søsterkirker med tanke på generalforsamlingens tema *Én kropp, én ånd, ett håp* når det gjelder å
 - legge til rette for at ungdom deltar i kirkens liv med sine erfaringer
 - bekrefte alles menneskeverd, menneskerettigheter og demokrati som grunnlag for et rettferdig samfunn i en tid hvor dette settes under press
 - være særlig oppmerksom på situasjonen for jøder, rom, LHBT+, mennesker med nedsatt funksjonsevne og andre

<p>grupper som ble ofre for nazistenes utryddelsesleirer. Dette aktualiseres i forbindelse med at generalforsamlingen skal besøke Auschwitz-Birkenau.</p> <ul style="list-style-type: none"> • forplikte kirken i kamp mot antisemittisme • arbeide for at tros- og livssynsfriheten sikres for alle, og ha et særlig engasjement for kristne trossøsken som lever under svært krevende kår. • møte den økende økonomiske ulikheten i verden med kirkelig engasjement for skatterettferdighet • engasjere seg i forsoningsarbeid sammen med urfolk og minoritetsgrupper, som del av oppfølgingen av rapporten fra Sannhets- og forsoningskommisjonen. • arbeide for avkolonisering av teologi og kirker og gjennom det bidra til forsoning • forvalte naturressurser på en måte som verner om skaperverket og urfolksrettigheter • aktivt bidra til å følge opp klimaavtalen fra Paris og bærekraftsmålene (Agenda 2030) <p>Oppfølging <i>Vedtaket er fulgt opp av Den norske kirkes delegater på Det lutherske verdensforbunds generalforsamling.</i></p> <p><i>Kirkerådet behandler i januar 2024 forslag til Kirkemøtesak 2024 om oppfølging av generalforsamlingen og generalforsamlingene i Kirkenes verdensråd og Konferansen av europeiske kirker.</i></p>	
<p>KM 15/23 Kirkemøtets arbeidsform</p> <p>Kirkemøtets vedtak:</p> <p>1. Kirkemøtet vedtar følgende endringer i Kirkemøtets forretningsorden:</p> <p style="text-align: center;">I</p> <p>I Kirkemøtets forretningsorden gjøres følgende endringer:</p> <p>§ 2-4 skal lyde:</p>	<p>Fullført</p>

§ 2-4. Saker som angår forskrifter og annet regelverk

Kirkemøtet skal påse at saker som angår forskrifter og annet regelverk, er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Saker som angår forskrifter og annet regelverk, inkludert liturgisaker, behandles direkte i plenum. Kirkerådet oppnevner saksordfører for slike saker. Endringsforslag som fremmes i plenum, oversendes en regelkomité for nærmere behandling etter § 3-6.

Kirkemøtet skal på bakgrunn av regelkomiteens innstilling ta stilling til om endringsforslag i slike saker er tilstrekkelig utredet til å vedtas. Hvis et endringsforslag ikke er tilstrekkelig utredet, kan Kirkemøtet vedta å sende det tilbake til Kirkerådet for nærmere utredning. Kirkemøtet kan i slike tilfeller også gi Kirkerådet myndighet til å treffe vedtak. Vedtak som er truffet etter tredje punktum, skal refereres i Kirkemøtets første møte etter at vedtaket er truffet.

Ny § 3-6 skal lyde:

§ 3-6. Regelkomité

Kirkemøtet velger en regelkomité for hele valgperioden bestående av medlemmer av Kirkemøtet, inkludert én biskop. Kirkerådets medlemmer er utelukket fra å velges til ordinært medlem eller varamedlem i regelkomiteen. Regelkomiteen kan tiltres av saksordfører for den aktuelle saken.

Regelkomiteen skal vurdere om noen endringsforslag kan koordineres og/eller samstemmes, om endringsforslagene er forenlige med annet regelverk og om endringsforslag er tilstrekkelig utredet.

Hvis et endringsforslag ikke er forenlig med annet regelverk eller regelkomiteen vurderer at endringsforslaget ikke er tilstrekkelig utredet, kan regelkomiteen vurdere om forslaget kan omformuleres.

Regelkomiteen kan oversende endringsforslag som er ansett som tilstrekkelig utredet til ordinær komitébehandling. Dette skal alltid gjøres i liturgisaker.

<p><i>Kirkemøtet kan også selv oversende slike endringsforslag til ordinær komitébehandling.</i></p> <p>Nåværende § 3-6 blir § 3-7.</p> <p style="text-align: center;">II</p> <p>Endringene trer i kraft fra 9. august 2023.</p> <p>2. Kirkemøtet fastsetter følgende retningslinjer for lengden på Kirkemøtet: Kirkemøtet avholdes som én årlig sesjon som blir kortere enn tidligere. Møtet kan for eksempel avholdes over tre–fire dager, inkludert to dager i helgen. Enkeltkomiteer kan ved behov møtes en ekstra dag.</p> <p>3. Det innføres møtegodtgjørelse for alle valgte medlemmer av Kirkemøtet.</p> <p>Oppfølging <i>Punkt 1: Valg og drift av regelkomite er forberedt til Kirkemøtet 2024. Punkt 2: Kirkemøtet 2024 er planlagt gjennomført over fire dager, Kirkemøtet 2025 planlegges over tre dager. Punkt 3: Alle valgte medlemmer av Kirkemøtet mottar møtegodtgjørelse fra 2024.</i></p>	
<p>KM 16/23 Adgang til å legge vekt på samlivsform ved tilsetting i Den norske kirke</p> <p>Kirkemøtets vedtak: Den norske kirke skal ikke benytte seg av unntaket i diskrimineringslovverket til å forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet ekteskap. Tilsettingsorganer i Den norske kirke skal derfor ikke forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform.</p>	Fullført
<p>KM 17/23 Endring av regler om ordning for felles menighetsråd</p> <p>Kirkemøtets vedtak:</p> <p style="text-align: center;">I</p> <p>I regler 23. september 2022 nr. 1693 om ordning for felles menighetsråd gjøres følgende endringer: § 4 skal lyde: Etableringen av et felles menighetsråd skal finne sted ved starten av en valgperiode til menighetsrådet. <i>Hvis et menighetsråd ikke er fulltallig, kan bispedømmerådet også godkjenne at etableringen av et felles menighetsråd finner sted midt i valgperioden.</i></p>	Fullført

<p>§ 8 nytt annet ledd skal lyde: <i>Også når et menighetsråd ikke er fulltallig etter valget av menighetsråd, kan det gå sammen med ett eller flere andre menighetsråd om å sende en søknad til bispedømmerådet om godkjenning av en ordning for felles menighetsråd.</i></p> <p style="text-align: center;">II</p> <p>Endringene trer i kraft straks.</p>	
<p>KM 18/23 Uttalelse fra Kirkemøtet</p> <p>Kirkemøtets vedtak: Uttalelsen <i>Håp i ei uroleg tid</i></p>	<p>Fullført</p>